Jak působí oprava celní.

Že "opravou celní," o kterou demokraté tak dlouho usilovali, od které sobě a celé zemi tak mnoho dobrého slibovali a kterou minulý rok konečně podle vůle své a dle zásad svých provedli, zrušeny byly spůsobem neslušným a národu nehodným smlouvy reciprocitní, že zmařen náš trh na dobytek a maso na pevnině evropské a spůsoben velký schodek v pokladně, na to měli jsme již příležitost poukázat. Nyní máme též příležitost pozorovati účinek a působení té opravy celní, která s novým rokem úplně v platnost vešla. Zákon celní v hlavních věcech jest ovšem v platnosti již od srpna, avšak některé jednotlivé položky, jako ku př. vztahující se na vlněné látky a jiné, teprvé s novým rokem v platnost vešly. Nyní tedy můžem již pozorovati, jak nový celní zákon působí.

Bude dobře, když sobě připomeneme, co po všechna ta léta úsilí demokratického o nabytí nadvlády od té doby, kdy za heslo obrali sobě svobodný obchod čili opravu celní, bylo nám slibováno od takové demokratické celní politiky. Snad bude dobře v paměti všem pozorovatelům politiky, že ochranné clo líčeno bylo co ohavnost, kterouž všechny potřeby se zdražují a náš zámořský obchod tím obmezuje a to vše jen v zájmu kapitalistů a všelikých trustů. Opravou celní slibováno bylo nám snížení všech potřeb životních najmě výrobků, tak že prý pak bude náš průmysl moci soutěžiti s celým světem, čímž vzroste náš obchod zahraničný, zroste naše výroba, bude hojnost a stálé práce, což v zápětí bude míti lepší mzdy a všeobecný blahobyt.

To byl ten obraz, který demokratické časopisy po dlouhých 10 roků rozvinovaly, až konečně většina lidu dala se přesvědčiti, že není to pouhá fata morgana, pouhý přelud, pouhý obraz vzdušný a povolala tedy demokraty ku vládě, aby provedli a splnili, co tak dlouho a často slibovali. Nuž, jak se splňují ty jejich sliby a naděje? Máme po ruce statistiku přívozu a vývozu mezi Anglií a Spoj. Státy za měsíc leden a z té jeví se nám velmi zajímavý účinek opravy celní. Vývoz anglických tovarů do Spoj. Států se v tomto roce proti minulému více než zdvojnásobil. V roce 1994 bylo přivezeno sem za £965,639 rozmanitých výrobků, letos za £1,978,131. Až na některé nepatrné výminky jeví se v každém oboru zrůst přívozu z Anglie. Vlny posláno sem desetkráte více, vlněných látek pětkráte, bavlněných o polovici, jutových dvojnásob, lněných více než dvojnásob, hlíněného nádobí skoro dvojnásob atd.

Jest tedy náš obchod zahraničný skutečně větší, než býval, jen že, bohužel, ne dle slibů demokratických, nýbrž splnily se výstrahy republikánské. Kdežto naše továrny stojí zavřeny a naše dělnictvo zahálí, zrůstá přívoz výrobků práce evropské k naší všestranné ujmě.

Nuž, snad se ale splnily přípovědě demokratické a zrostl větší ještě měrou náš vývoz? Vždyť tak nám to bylo slibováno, že totiž budeme více za hranice prodávat, když budeme více kupovat! Co pak tu vykazuje statistika? Skutečně vykazuje, že vývoz náš byl větším než před rokem. Vyvezli jsme do Anglie více skoro všeho, co tam dovážíme, avšak nastojte, stržili jsme mnohem méně, než jindy. V roce 1894 obnášela cena do Anglie vyvežených potravin a zboží £7,608,077, však letos pouze £7,146,983. Jest tedy vývoz náš z Anglie za jediný měsíc o $2,305,485 *menším* než loni. Připočteme-li k tomu oč větším je přívoz, totiž $5,052,460, shledáme, že se naše mezinárodní bilance s jedinou jen zemí zhoršila v tom jediném měsíci o $7,367,945.

Bude snad dobře, když si právě na tomto místě ještě něco připomeneme. Každý snad posud má v paměti, že demokraté uznávají clo za daň, kterou prý přivežené sem zboží se zdražuje a kterou spotřebovatelé musí zaplatit. Nuž, podle celního zákona McKinleyho obnášelo by clo na loňský přívoz z Anglie něco přes dva miliony, kdežto na letošní, dle opravy celní, obnášelo skoro 4 miliony!

Anglie ovšem není jedinou zemí, která jeví takové výsledky. Sousední Kanada podobné výsledky vykazuje. Tak ku př. píše časopis "Canadian Trade Review" ze dne 15. února: "Zdá se, že vrací se nám opět odbyt na vejce za hranicemi. Minulý týden bylo 10 železničních nákladů posláno z Montrealu do New Yorku a přinesly zasílateli výdělek 3 centy na tuctu nad cenou domácí. — — Než přijat byl zákon McKinleyho vyváželi jsme vajec za hranice hojně a vývoz dostoupil v roce 1889 na 14,011,017 tuctů, v ceně $2,156,725. Clo 5 centů na tucet, uložené onim zákonem, zmenšilo vývoz na $324,355 v roce 1893. Nynější clo jest 3 centy na tucet, což by nemělo překážeti obnovení vývozu na dřívější výši."— Tak píše kanadský časopis. To snad vysvětlí hospodyním, proč vejce za éry opravy celní jsou levnějšími, než v době zákona McKinleyho.

Ovoce demokratické opravy celní jest trpké, velmi trpké, doufejme však, že mnohým bude aspoň ovocem poznání.

Nativism vzrůstá.

O velmi důležité pro nás opravě ústavy jedná se právě ve státním sněmu. Jest to oprova článku o právu volebním.

Náš stát, tak jako všechny státy západní, chová značné procento přistěhovalců a naši zákonodárci až posud uznávali, že jest ku prospěchu všeobecnému, poskytovati takových výhod přistěhovalcům, jakých poskytují ostatní státy západní, vědouce dobře, že v přistěhovalcích naleznou osadníky pilné a příčinlivé, stálé, poctivé a o vývoj státu bedlivé. Proto zákony státu Nebraska nečinily až posud žádného rozdílu mezi občany rodilými a přistěhovalci i poskytovaly práva volebního a tudíž i podílení se na obecných záležitostech přistěhovalcům, kteří ještě ani občanství nedosáhli, kteří pouze o občanství se přihlásili, čili, jak se říká, měli "první list."

Kdyby jednalo se pouze o opravu ústavy v tom smyslu, aby práva volebního měli pouze občané, totiž ti, kdož obdrželi "druhý list", nedalo by se mnoho proti opravě takové namítati. Nynější opatření, kteréž má skoro polovice států, není zcela spravedlivo. Není dobře, aby právo volební měl a o záležitostech obecných hlasem svým rozhodoval ten, kdo není občanem. Kdo chce práva volebního požívati, měl by oceňovati je dojista tou měrou, aby občanem se stal, což posud v mnoha případech nebylo. Kdo nedbá o občanství, kdo chce zůstati zde cizincem, neměl by požívati též práva volebního.

Však volební oprava o kterou se ve státním našem sněmu jedná, jde mnohem dále. Požaduje totiž, že voličem může býti pouze ten, kdo jest schopen čísti v řeči anglické. To bylo by ovšem velkým obmezením práva voličského a mnohem více než polovice nynějších přistěhovalců bylo by zbaveno práva, jehož až dosud požívala.

Oprava tato jest nespravedlivou vůči voličstvu nynějšímu, jako je nebezpečnou všeobecnému právu volebnímu. Není spravedlivo, aby voličstvo nynější zbaveno bylo práva volebního pouze jen pro neznalost řeči anglické, neboť mezi námi jsou mnozí, kteří jsou uvědomělými a pokročilými občany byť i anglicky čísti neuměli. K těm patří skoro všichni ti kdož přišli sem ve věku dospělejším a majíce starosti o výživu rodiny neměli času ani příležitosti aby řeči anglické do té míry se přinučili. Majíce vzdělání ze staré vlasti a časopisy i knihy ve své řeči mateřské, mají veškerou příležitost k seznání zdejšího zřízení a v tom ohledu tedy vyrovnají se občanstvu rodilému. V jedné věci ovšem se mu nevyrovnají, totiž v úřadolovectví, neboť občan přistěhovalý z pravidla po úřadu a vyznamenání nebaží, kdežto občanu rodilému zdá se to býti vrozeným. K tomu jest občan přistěhovalý z pravidla voličem svědomitým a poctivým, volíc dle svého přesvědčení svědomitě a bez ohledu na prospěchy soukromé a všeliké pletichy. Neznalost řeči anglické není proti občanu přistěhovalému na závadu při konání jeho občanských povinností a a oprava ústavy v tom ohledu jest tudíž zbytečnou.

Však nejen to, ona je i nebezpečnou. Jest obmezováním práva volebního. Dnes navrhuje se obmezení práva tohoto na občany umějící čísti, příště může obmeziti se na poplatníky a kdo ví jak později. Však ve všeobecném právu volebním, v podílení se všech vrstev lidu v obecných záležitostech, spočívá pouze a jedině záruka našich svobod. Vše obecné právo volební není ovšem též bez vad, však jest dojista nejspravedlivějším a každé obmezování jest krokem ve směru opačném. V této zemi používáme téhož a proto že ho používáme, platí Spojené Státy za zemi nejsvobodnější, za zemi rovných práv, za vzor následování hodný a hlavním požadavkem lidu obecného v Evropě v nynější době jest právě všeobecné a neobmezené právo volební. Proto započetí obmezování zde na jisté hranice, na jisté třídy občanstva, bylo by krokem nazpět.

Úsilí o obmezení práva voličského vychází patrně z hnutí nativistického, kteréž v několika posledních letech se po Sp. Státech šíří a nepřátelstvím proti všemu co přistěhovalého neb přistěholeckého vyznačuje. Tito fanatikové nativističtí zapomínají, že tato země bez přistěhovalstva bývala by zůstala pustinou a jestli oni sami sebe považují za jediné a pravé Američany, že není třeba daleko jíti v jejich rodokmenu, abychom nalezli, zdali jejich předkové byli z Holandska, Německa, Škotska, Irska neb Anglie, aneb konečně, zdali snad patřili předkové jejich k oněm nejprvnějším přistěhovalcům, kteréž vlády evropské vyvážely sem, aby se jich zbavily, když Amerika tvořila kolonie trestanecké. Tito nynější "Američané" nemají žádné příčiny vynášeti se v ohledu rodu svého nad jiné a zkracovati svobod svých spoluobčanů a kroky v tom směru učiněné byly by ovšem kroky v směru nepravém.

Sněm ovšem nemůže samoten a o své vůli změnu tuto provésti, nýbrž jedná jen o návrh k tomu cíli, tak jako druhdy o návrh prohibice a přijmeli návrh k tomu cíli, musí dříve voličstvu k odhlasování dán býti, než by platnosti nabyl. Však že ve sněmu o návrhu se jedná, jest důkazem, jaký duch ovládá v nynější době a že jest nebezpečí uskutečnění obmyšleného obmezení.

Zašlete nám $3

a tuto oznámku a my vám zašlem pravidelný $40 cestovní vozík, kterýž si můžete na nádraží prohlédnouti a když uznáte jej dobrým, zaplaťte jednateli sníženou cenu $25.95, vyjma částky zaslané, čili $22.95 a zásylku. Zašlete li částku hotově s objednávkou, dáme vám 3 procenta srážky. Obyčejný $40 vozík s patentovanými koly, ocelové ráfy, sedadlo s vyduťými stranami 25x52x7, zašle se úplně hotový. Pro 60 jiných druhů a 10,000 jiných předmětů za velkoobchodní ceny zašlete si pro 454 stránkový katalog. Adresujte:

SEARS, ROEBUCK & CO.,
173 & 175 W. Adams St., Chicago, Ill.
Největší dodavatelský dům na světě.

Dopis z Chicaga.

To bylo stále nářku, v masopustě co to stojí navštěvovat bály, divadla a maškarády, že každý myslel, až přijde ten půst, že se nudou a dlouhou chvílí okousáme. Člověk míní a půst se mění. Z repertoiru zábav, odbývaných v Chicagu na 2. neděli postní je vidno, že nám posud tak zle není.

1. Divadlo Ludvíkovců: Ševcovská noblesa.

2. Divadlo Lidové: Hoši z 18. chasy.

3. Divadlo Matice Školské pro školy v Chicagu, sehrálo 2 dětské kousky: Dětský sněm a Šosovická škola.

4. Divadlo dram. sboru Jan Neruda: České Amazonky, aneb Ženská vojna. Divadla byla vesměs dobře navštívena a rozumí se, že zakončila obligátním plesem.

5. Cvičení Plzeňského Sokola. Bylo to jako na rozloučenou se starou cvičírnou, neb se tato v nejbližším čase počne přestavovat v plovárnu. Návštěva byla velmi četná. Také se ale bylo radost podívat na tu drobotinu, zvláště ona cvičení v průvodu zpěvu byla rozkošná a něco nového v našich cvičírnách. O vzorných výkonech statných Sokolíků netřeba činit poznámky, jsou již známi pro svou vytrvalost. Sbor Plzeňský Sokol se pomalu, ale jistě tlačí na prvé místo ostatních sborů chicagských, což z veliké části zásluhou neunavného harcovníka Josefa Čermáka. Z uznalosti mu byla dána kytice při cvičení, jíž si též zasloužil.

6. Ve dvě hodiny odpoledne bylo druhé postní kázání Svobodné Obce, jež řídil p. F. B. Zdrůbek a jež se též těšilo hojné návštěvě.

7. Touž dobou byly recitovány pí. Splavcovou Čechovy "Písně otroka" a čistý výnos té akademie se má zaslati ženě při soudu omladiny v Praze odsouzeného jakéhos Kříže. Nevím ani, kdo byl výborem a tudíž nevím, kdo jest ten útlocitný krajan, jenž podnět k tomu dal. Jen tak mimochodem řečeno, když se na úpěnlivé prosby bídou stížených krajanů v Nebrasce počalo sbírati, bylo často slyšeti: Nač pořád ty sbírky, ať jim pomůže stát a sousedi, my máme své domácí chudé zde a nemusíme je hledat až do Nebrasky. Arci, tohle přijde do Národních Listů a to též stojí za něco.

8. Smetanův večer pořádaný pp. Čapkem a Vilímem byl též četně navštíven.

9. Půl tuctu schůzí, z nichž největší byla demokratická. Není to dosti zábav pro neděli jedinou?

Mimo to nesmíme zapomenout, že jsou volby za dveřmi a to se ví, že jest živo — zvlášť letos, kdy boj slibuje býti tuhý. Češi již po léta pomáhali demokracii a letos došli té cti, že nemají jediného krajana na demokr. lístku. Jak bídně se ta irská chasa zachovala vůči Čechům při konvenci, v níž měl býti jmenován Wm. Loefler za assessora, snad demokratům českým konečně otevře oči. Pan Loefler byl luzou irskou přímo o nominaci okraden. Za to se mohou těšit demokraté, že ve wardách českých od slušných lidí hlasy nedostanou. Frank Wenter, kandidát mayorství, prý jest rozen v Čechách, o Češích ale ví jenom tolik, že mají mnoho hlasů v 8., 9. a 10. wardě. To stačí. Měl-li by člověk soudit dle toho shonu o kandidáta mayorství na výsledek volby, tu by člověk snadno uhodl, kdo bude příští mayor, totiž G. B. Swift. Republikáné jednali vůči nám Čechům štědřeji. Na tiketu západního townu přijat byl chvalně známý krajan Steiner za kollektora bez velkého úsilí a má zvolení své pojištěno.

Za radního v 8. wardě navrhován byl chvalně známý rodák p. M. Sykita od republikánů, ale on odmítl přijmouti nominaci. Demokraté snad navrhnou p. P. Slatinského a jelikož warda byla až posud silně demokratická a jest wardou "českou", bude též nepochybně zvolen.

V deváté wardě starý šibal Eda Collerton poběhne proti Josefu Bidwellovi. Kdyby naši krajané byli takového druhu, že by se člověk na jejich podporu mohl spolehnouti — byla by právě letos, kdy tak dva silní kandidáti se perou, příležitost, zvoliti si člověka svého. Loni se to kandidáty jen hemžilo, arci tehdy běžel náš krajan M. Královec, kdežto letos Čecha nemají příležitost porazit a proto jsou raději doma. To je už naše nátura. Že pro radního, jenž pro nás nic neudělal, nadšenými býti nemůžem a jen z nedostatku lepšího náš hlas mu dáme, jest patrné. Jsou oba těžkou váhou pro své strany. Co to vzalo času, než jsme Edovi vyndali boty a teď — Uvidíme, co nám 2. duben nadělí.

V táboře katolickém je ticho, jen tu a tam uslyšet je zavití feny. Tak Národ ve svém rozjímání zase schladil si žáhu na nebožtíku Voj. Náprstkovi. Ano, ano, ten Vojta jim nejde z mysli. Takový zarytý nevěrec a oni ho ani červy za živa nežrali, jak by si to k vůli větší cti a slávě boží páni v rouchách černých byli přáli. Že byl alespoň po smrti upálen, to je jim snad trochu útěchou, jen že se to mělo stát, dokud ten jeho duch tu schránku obýval, aby se mohli těšit z jeho muk. Jaké to musely být zlaté časy ve středověku, když se mohl takový nepohodlný člověk jednoduše dát na hranici a upálit. Teď se člověk musí spokojit s nějakým tím prokletím. Alfa.

* Za únor přijelo do Soustátí 9608 přistěhovalců, proti 9612 v témže měsíci roku minulého. Za posledních osm měsíců přijelo sem přistěhovalců 136,129 proti 199,129 za téže období roku lonského.

* Republikáné v Rhode Island odbývali státní svou konvenci ve čtvrtek a s výjimkou guvernéra znovu navrhli všechny úředníky dosavadní.

* V zákonodárstvu missourském přijata byla koncem týdne předloha, kterouž střihání ohonů koňských zapovídáno jest.

* V Toledo, O., shořela v neděli budova pro parostroje dráhy Wabash, při čemž sřícením se zdí tři zřízenci okamžitě usmrceni a devět jiných těžce poraněno.

* Newyorská dobročinná spol. zamýšlí postarati se o podporu chudiny tím, že veškeré prázdné pozemky a staveniště v pole zpracovati zamýšlí a sice dán bude každé rodině k obdělání as akr půdy. Wm. Steinway věnoval k účeli tomu k použití 200 akrů v Long Island City a podobně i jiní učinili; očekává se, že nejméně tisíc akrů půdy tím spůsobem v pole proměněno bude.

* Čisté poměry panovati musely v chicagském domovu pro zbloudilé dívky. Vyšetřováním totiž zjištěno, že dívky za každý, i sebe menší přestupek nelidsky trestány byly a za jeden z nejmenších trestů pokládáno připoutání těžkými řetězy k podlaze tak, že sebou vůbec ani hnouti nemohly.

Obdržel
první odměnu — na svět. výstavě

DR. PRICE'S CREAM BAKING POWDER

Nejdokonalejší : připraven

Čistý prášek z vinného kamene. Prost čpavku, kamence a jiných nečistot.

PO 40 ROKŮ V POPŘEDÍ